

การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

Local Economic Management OTOP Nawatwithi in Nong Bua Lamphu Province

สรสิข จิวแก้ว¹ และ ธีรชัชชาพัฒน์ ยุกตานนท์²

Sorasith Jiwkhw¹ and Taschapat Yuktananda²

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

Faculty of Liberal Arts, Krirk University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹benztrak34@outlook.com

Retrieved: January 13, 2023; Revised: August 26, 2023; Accepted: August 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูและ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นการวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชน ข้าราชการในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 400 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาครัฐ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 20 คน มาใช้หาข้อมูลในการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น และการพรรณนา จำแนกข้อมูล จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.37)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตัวแปรต้น โดยรวมทุกด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.30)

พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ มีความน่าเชื่อถือ มีเครื่องสินค้าที่ใหม่และมีเอกลักษณ์มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้บริการสามารถจดจำได้และมีความโดดเด่น



และสังเกตได้ง่าย อยู่ในทำเลที่เหมาะสมที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้มาใช้บริการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และมีการตกแต่งสวยงาม

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; เศรษฐกิจท้องถิ่น; OTOP; นวัตกรรม

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the management of OTOP Nawatwithi in the area of Nong Bua Lamphu Province, 2) to study the factors influencing OTOP Nawatwithi local economic management in Nong Bua Lamphu Province, and 3) To study the guidelines for development of local economic management OTOP Nawatwithi in Nong Bua Lamphu Province It is a combination of quantitative research and qualitative research. The sample group used in the research was 400 people and civil servants in the Northeastern Region. Information contributors from public sector informants Group of information providers from government officials, consisting of 20 people used to find information in interviews the research tools were questionnaires. and interview form The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, multiple regression analysis using hierarchical variable selection method, and data description, classification, data analysis and analyze the data Write a report according to the objectives accompanying the discussion of the results.

The research found that

Local economic management OTOP Nawatwithi in the area of Nong Bua Lamphu Province Overall dependent variables in all aspects found that OTOP Innovative OTOP local economic management in the area of Nong Bua Lamphu Province was at a moderate level. ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.37)

Factors influencing the management of local economic OTOP innovation in the area of Nongbualamphu Province Overall, all aspects found that the factors influencing the management of local economy OTOP innovation in the area of Nongbualamphu Province were at a moderate level. ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.30)

Develop the local economy OTOP innovative ways that are famous and recognized reliable There are new and unique products. It has a unique logo, the product or product it offers is recognizable and it stands out and is easy to spot. In a suitable location, there is enough parking for visitors and there is a security guard and is beautifully decorated.

Keywords: Management; Local Economy; OTOP; Nawatwithi



บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เกิดความมั่งคั่งนั้นจะต้องทำให้สมาชิกของประเทศมีความเท่าเทียมกันนั้นจะต้องส่งเสริมให้สมาชิกในประเทศมีการศึกษา มีความเป็นอยู่ที่ดีซึ่งมาจากด้านเศรษฐกิจและมีสุขอนามัยด้านร่างกาย และจิตใจที่สมบูรณ์นั้นมาจากด้านสาธารณสุขที่ดี อย่างไรก็ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579 มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปีและได้นำนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งมุ่งเน้นการจัดทำแผนขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งจากภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกของประเทศให้มีความสมบูรณ์ (กฤษณา นิลรัมย์, 2563)

จากปัญหาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันของประเทศไทยยังคงเป็นเรื่องปัญหาปากท้อง ปัญหารายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตซึ่งเกิดขึ้นและเป็นมาอยู่ตลอด โดยภาครัฐก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหานี้ในทุกรัฐบาลจึงมีนโยบายการลดรายจ่าย สร้างรายได้ สร้างอาชีพ เพิ่มเม็ดเงินให้กับประชาชน เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อย่างสม่ำเสมอตลอดมาของการดำเนินนโยบาย แต่ก็พบว่าการดำเนินการต่างๆ ยังไม่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จึงทำให้ประชากรในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูประสบปัญหาดังกล่าว ซึ่งมีกรอบแนวคิดด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคประชาชน ในการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ที่ตอบโจทก์ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีรายได้ที่ดีขึ้น ทั้งการสร้างการแข่งขันทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการและพันธกิจ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนภารกิจอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชนในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน (อรัญญา ปฐมสกุล และคณะ, 2560)

เมื่อได้ดำเนินโครงการหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี แล้วเสร็จพบว่าหลายแห่งที่ได้ดำเนินการไปไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดการณ์ไว้ มีหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีหลายแห่งที่ถูกปล่อยให้ทิ้งร้าง ไร้การดูแลมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน จนทำให้เกิดการใช้งบประมาณที่ไม่เกิดประโยชน์ ดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่อสาธารณชน จากเหตุผลข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูเพื่อให้ได้ทราบการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูทั้งแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีโดยสามารถให้ความรู้แก่ ประชาชน ข้าราชการ และเสริมสร้างแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่ต่อไป



วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ก่อนที่จะนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญรวมถึงผู้แทนหน่วยงานท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และผู้นำชุมชน แล้วเอาผลสรุปมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์ (Interview) ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้ แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ Questionnaire) ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน คือ 1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู 3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู 4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นคำถามประเภทสัมภาษณ์เชิงลึกในภาคสนาม และแบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ Interview Form) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non Structure Interview) เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informants)

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม 1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัย ซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชนที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย



ชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2. การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอนายกนายกองค้การบริหารส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัดเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4. แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5. รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร (Document Research) ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู 2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่ โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม เป็นจำนวน 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ 1. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประกอบการอภิปรายผล 2. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น (Multiple Regression Stepwise Analysis) ประกอบการอภิปรายผล 3. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูลจัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล ข้าราชการ เจ้าหน้าที่รัฐ ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 กลุ่มๆ ละ 10 คน รวมทั้งหมดจำนวน 10 คน 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล ให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล



และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็น รายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป 2) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจ ท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู และสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ การตีความ และนำเสนอ ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตัวแปรตาม โดยรวม ทุกด้าน พบว่า การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.37) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความแตกต่างด้านสินค้า อยู่ใน ระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.11$ S.D.=0.37) ด้านคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.17) และด้าน ภาพลักษณ์ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.69) ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านผู้นำชุมชน X1 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน X2 ด้านการ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว X7 ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.205 0.200 และ 0.110 ตามลำดับ

พัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีคุณค่าทางภูมิปัญญา ความรู้และประสบการณ์จัดกิจกรรมอย่างมี คุณค่า นำเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับชุมชน โดยมีแบบอย่างที่ประสบความสำเร็จและสนับสนุนจาก หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกิดเปลี่ยนแปลงด้วยความรอบคอบและถูกต้องในเรื่องของสินค้าและบริการ และมีการ ประชาสัมพันธ์แก่ลูกค้าได้ทันท่วงทีอย่างมีคุณภาพ

พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ มีความน่าเชื่อถือ มีเครื่องสินค้า ที่ใหม่และมีเอกลักษณ์มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการสามารถจดจำได้และมีความโดดเด่น และสังเกตได้ง่าย อยู่ในทำเลที่เหมาะสมมีที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้มาใช้บริการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และมีการตกแต่งสวยงาม

สร้างผลิตภัณฑ์ OTOP นวัตกรรมมีความโดดเด่น มีแตกต่างจากผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่เหมือนใคร มีการนำเสนอ ผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง มีความสะดวกสบายในการนำไปบริโภคอุปโภค เป็นศูนย์กลาง OTOP ที่มีคุณภาพมี ความสามารถในการส่งมอบความสุขในชุมชนและนักท่องเที่ยว ทั้งพัฒนาความชัดเจนและรายละเอียดของคำเตือน บนฉลาก จัดทำป้ายราคาสินค้าในการขายจริงราคาต่ำกว่า และสร้างความความสะดวกในการพกพาของบรรจุ ภัณฑ์



อภิปรายผล

การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ เพ็ชรหาญ และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุมชนโอท็อปนวัตวิถีและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยระบบภูมิสารสนเทศศาสตร์ จังหวัดลำปางผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการประเมินระบบภูมิสารสนเทศ สำหรับส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนโอท็อปนวัตวิถีของจังหวัดลำปาง ได้แบ่งการทำงานออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของระบบหลักที่สามารถจัดการบริหาร ข้อมูลได้ทั้งหมด และส่วนของระบบย่อยที่เอาไว้จัดการบริหารข้อมูลของแต่ละชุมชนทั้งหมด 30 ชุมชน 2) ผลการ ทดสอบประสิทธิภาพของระบบภูมิสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนโอท็อปนวัตวิถีของจังหวัดลำปางโดย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับ ความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบ โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก

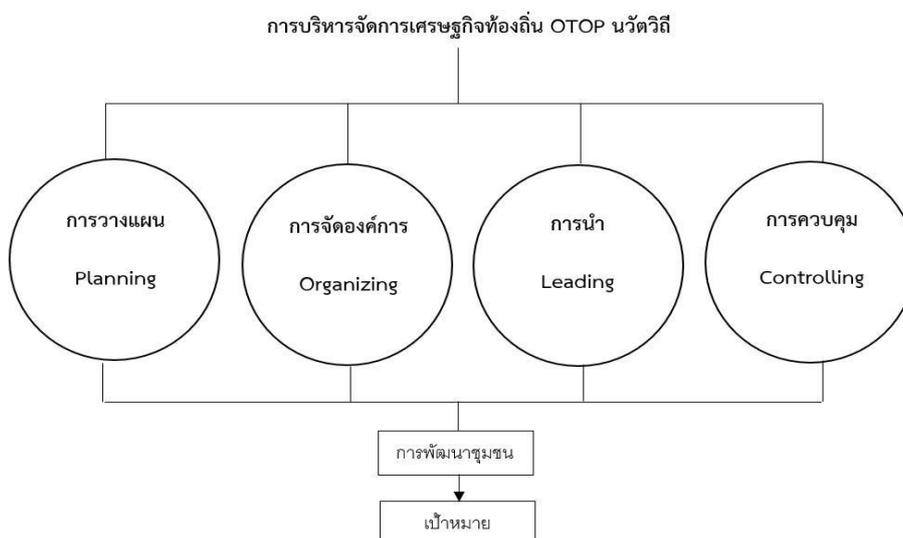
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีถิ่นศึกษาศึกษาบ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ผลการศึกษพบว่า ปัจจัยด้านผู้นำปัจจัยการมีส่วนร่วมและวัฒนธรรมชุมชนส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีถิ่น องค์ความรู้ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานชุมชน การมีจิตสำนึกต่อและตระหนักชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน วัฒนธรรมชุมชนทำให้ชุมชนดำเนินงานประสบความสำเร็จได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก

พัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีคุณค่าทางภูมิปัญญา ความรู้และประสบการณ์จัดกิจกรรมอย่างมีคุณค่า นำเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับชุมชน โดยมีแบบอย่างประสบความสำเร็จและสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกิดเปลี่ยนแปลงด้วยความรอบคอบและถูกต้องในเรื่องของสินค้าและบริการ และมีการประชาสัมพันธ์แก่ลูกค้าได้ทันทั่วทั้งที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทวิช วิเชียรพันธ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่น ผลการดำเนินการ ได้ดังนี้ 1) ศักยภาพของนักสื่อความหมายท้องถิ่นมีทั้งหมด 4 ด้านเรียกว่า “คิด-ถ่าย-ใช้- สร้างสรรค์” ประกอบด้วย 1) ระบบการคิด 2) การถ่ายทอดข้อมูล 3) การใช้ภาษา 4) ความคิดสร้างสรรค์และ 2) แนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารสำหรับนักสื่อความหมายท้องถิ่น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) รวบรวม ข้อมูลในชุมชน 2) ฝึกฝนจัดระบบการคิดใหม่ 3) ถ่ายทอดข้อมูลให้น่าสนใจ 4) พัฒนาการใช้ภาษาไทยให้ดี 5) ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ โดยสิ่งที่ได้จากบทความนี้จะนำไปเป็นแนวทาง หรือต้นแบบในการพัฒนาให้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้ดีขึ้น และมีคุณสมบัติของนักสื่อความหมายที่ดีทั้ง 4 ด้าน เพื่อทำหน้าที่เป็นนักสื่อความหมายในชุมชนได้ต่อไป พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ มีความน่าเชื่อถือ มีเครื่องสินค้าที่ใหม่และมีเอกลักษณ์มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการสามารถจดจำได้และมีความโดดเด่นและสังเกตเห็นได้ง่าย อยู่ในทำเลที่เหมาะสมมีที่จอดรถเพียงพอแก่ผู้มาใช้บริการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และมีการตกแต่งสวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรัตน์ สัมพัทธ์พงศ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเพื่อสร้างคุณค่าตราสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)



ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย ผลจากการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่กลุ่มเป้าหมายจะมองว่าผ้าไหม OTOP เป็นสินค้าที่มีราคาแพง สวมใส่ได้เฉพาะในช่วงเทศกาลสำคัญ รูปแบบและลวดลายที่ไม่ร่วมสมัย และเหมาะสำหรับผู้สูงอายุที่จะสวมใส่เท่านั้น โดยเครื่องมือในการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์ผ้าไหม OTOP คือ การออกบูธเพื่อจัดแสดงสินค้า การรณรงค์ของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐแต่งกายด้วยผ้าไทย และการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทุกกลุ่ม ทั้งนี้แนวทางในการยกระดับตราสินค้าผ้าไหม OTOP ให้เกิดการยอมรับสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือ การสร้างแบรนด์ให้เกิดการยอมรับ การได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) การวางรูปแบบและลวดลายให้มีความทันสมัย การสร้างความแตกต่างแก่ผลิตภัณฑ์โดยอาศัยจุดเด่นในด้านการมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพื่อยกระดับตราสินค้าผ้าไหม OTOP สร้างผลิตภัณฑ์ OTOP นวัตกรรมที่มีความโดดเด่น มีแตกต่างจากผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่เหมือนใคร มีการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง มีความสะดวกสบายในการนำไปบริโภคอุปโภค เป็นศูนย์กลาง OTOP ที่มีคุณภาพมีความสามารถในการส่งมอบความสุขในชุมชนและนักท่องเที่ยว ทั้งพัฒนาความชัดเจนและรายละเอียดของคำเตือนบนฉลาก จัดทำป้ายราคาสินค้าในการขายจริงราคาต่ำกว่า และสร้างความความสะดวกในการพกพาของบรรจุภัณฑ์สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา อาจสาสิทธิ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ทูทางวัฒนธรรมกับการส่งเสริมศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีไทดำ บ้านวังน้ำต่าบวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ทูทางวัฒนธรรม ของบ้านวังน้ำมี 2 ลักษณะ ประกอบด้วย 1) ทูทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และ 2) ทูทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้สำหรับบทบาทของทูทางวัฒนธรรมบ้านวังน้ำ ประกอบด้วย 8 ด้าน มีเสน่ห์ต่อผู้มาเยือนและสร้างความประทับใจโดยมีแนวทางพัฒนาการใช้ทูทางวัฒนธรรมเพื่อการส่งเสริมศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีไทดำได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก 3) พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว 4) เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวแต่ละท้องถิ่น และ 5) ส่งเสริมการตลาดชุมชนท่องเที่ยว

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย





การวางแผน (Planning) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญในการเสริมศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเริ่มต้นด้วยหน้าที่ทางการวางแผนเป็นอันดับแรกแสดงให้เห็นถึงความสำคัญ องค์ประกอบของกระบวนการวางแผน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี สำหรับจุดหมายเป็นเป้าหมายแห่งอนาคตหรือผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้บรรลุผล

การจัดองค์การ (Organizing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารขององค์การเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่สืบเนื่องจากการวางแผน กล่าวคือ เมื่อองค์การจัดทำจุดหมายและแผนเชิงยุทธศาสตร์ ควรออกแบบโครงสร้างองค์การเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมายเชิงยุทธศาสตร์ การออกแบบโครงสร้างองค์การเป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอเนื่องจากปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างองค์การที่ดีขึ้น

การนำ (Leading) ผู้นำใช้ความพยายามให้เกิดอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ผู้นำจะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพดังกล่าวได้พึงทำความเข้าใจการจูงใจ (Motivation) ภาวะผู้นำ (Leadership) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และการบริหารกลุ่ม (Group) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

การควบคุม (Controlling) เป็นกระบวนการวางระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ และสมาชิกได้ประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้เสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิก

สรุป

จากการวิเคราะห์สังเคราะห์ผู้วิจัยสรุปจากงานวิจัยจากความสำคัญของปัญหาและศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนวิธีดำเนินการวิจัยทั้งรูปแบบการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตลอดจนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เชื่อมโยงกับการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นวิเคราะห์แบบสอบถามและได้ค่าสถิติแล้วนำมาอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามที่ได้ผลวิเคราะห์สังเคราะห์ ปัญหาหลักๆคือการไม่ดูแลเอาใจใส่ปล่อยทิ้งร้างควรจัดกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในชุมชน ร่วมแสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหาาร่วมกันในชุมชน การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักในช่องทางต่าง ๆ เพื่อการรับรู้อย่างเป็นวงกว้างจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา นิลรัมย์. (2563). *แนวทางการสร้างการรับรู้คุณค่าการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจังหวัดกาญจนบุรี* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฉันทวิช วิเชียรพันธ์. (2562). การพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่น. *วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี*, 5(2), 1-11.



- รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์แ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีกรณศึกษาบ้านใหม่ ตำบลสวายจีก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1), 117-131.
- วริรัตน์ สัมพัทธ์พงศ์. (2559). ยุทธศาสตร์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเพื่อสร้างคุณค่าตราสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย. *วารสารวิจัยและพัฒนาวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(2), 185-192.
- วาสนา อาจสาติกรณ์. (2563). ทูทางวัฒนธรรมกับการส่งเสริมศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีไทดำบ้านวังน้ำ ตำบลวังยาง อำเภอลองขลุ่ จังหวัดกำแพงเพชร. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. *วารสารพิบูล*, 18(2), 269-287
- สุรพงษ์ เพ็ชรหาญ และคณะ. (2562). การพัฒนาชุมชนโอทอปนวัตวิถีและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยระบบภูมิสารสนเทศศาสตร์ จังหวัดลำปาง. *วารสารวิชาการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ*, 5(1), 65-74.
- อรัญญา ปฐมสกุล และคณะ. (2560). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน: กรณศึกษาตำบลท่าชนะ อำเภوتاชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 4(1), 178 -194.